

bibOS

Open Source på bibliotekernes publikumspc'ere

Dokument: bibOS installationsvejledning

bibOS version: 2.0.2.2.

Senest redigeret: 2. september 2013 af Niels Schmidt Petersen – ITK, Aakb

BibOS installationsguide

Denne vejledning gælder for installation af bibOS version 2 (2.0.2.2), som er en open source løsning til bibliotekernes publikumspc'ere.

BibOS projektet er resultatet af et samarbejde mellem Silkeborg Bibliotekerne og Aarhus Kommunes Biblioteker, og løsningen er udviklet af Magenta ApS. Projektet er støttet af Kulturstyrelsen.

BibOS består grundlæggende af:

- Et grundimage baseret på Ubuntu distributionen 12.04, som kan installeres lokalt via DVD/USB stick eller via netværk. Grundimage er tilpasset bibliotekernes og brugernes behov i forhold til programmer og funktionalitet.
- Et open source webbaseret administrations- distributionssystem, som giver mulighed for centralt fra at administrere, opdatere og vedligeholde registrerede publikumspc'ere

BibOS grundimage er lavet som en ISO-fil (både 32bit og 64bit), og du kan få tilsendt et link til download og en PDF installationsguide ved at kontakte projektleder Niels Schmidt Petersen – nsp@aarhus.dk - fra ITK, Aarhus Kommunes Biblioteker.

Her kan du også rekvirere password til 'superuser', som er nødvendigt for at færdiggøre og ændre i installationen.

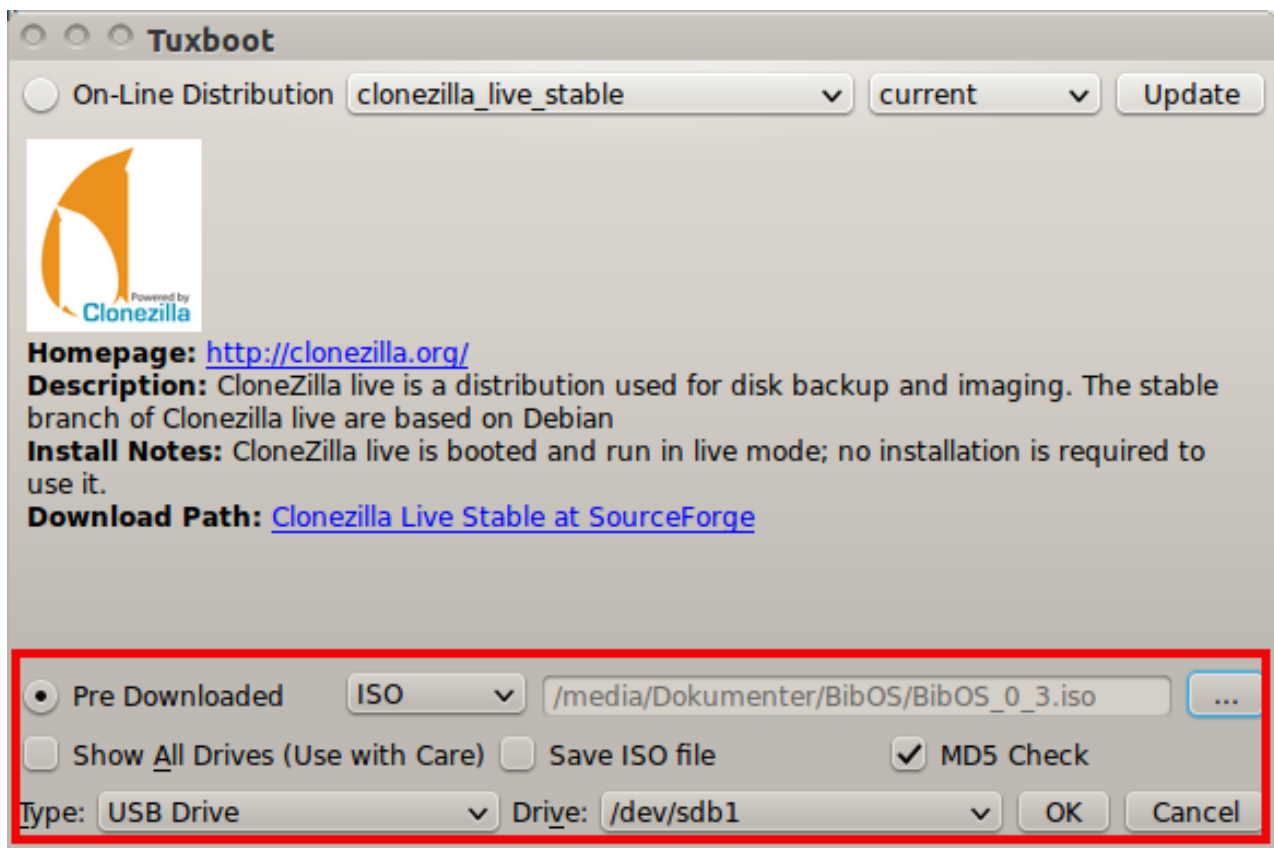
ISO-filen skal brændes til en DVD eller USB-nøgle. I så fald SKAL USB-nøglen fremstilles med programmet Tuxboot, som kan hentes fra <http://www.tuxboot.org/>.

Andre programmer til fremstilling af installations-USB-nøgler (f.eks. unetbootin) må ikke benyttes.

1. Klargør DVD/USB-stick med bibOS

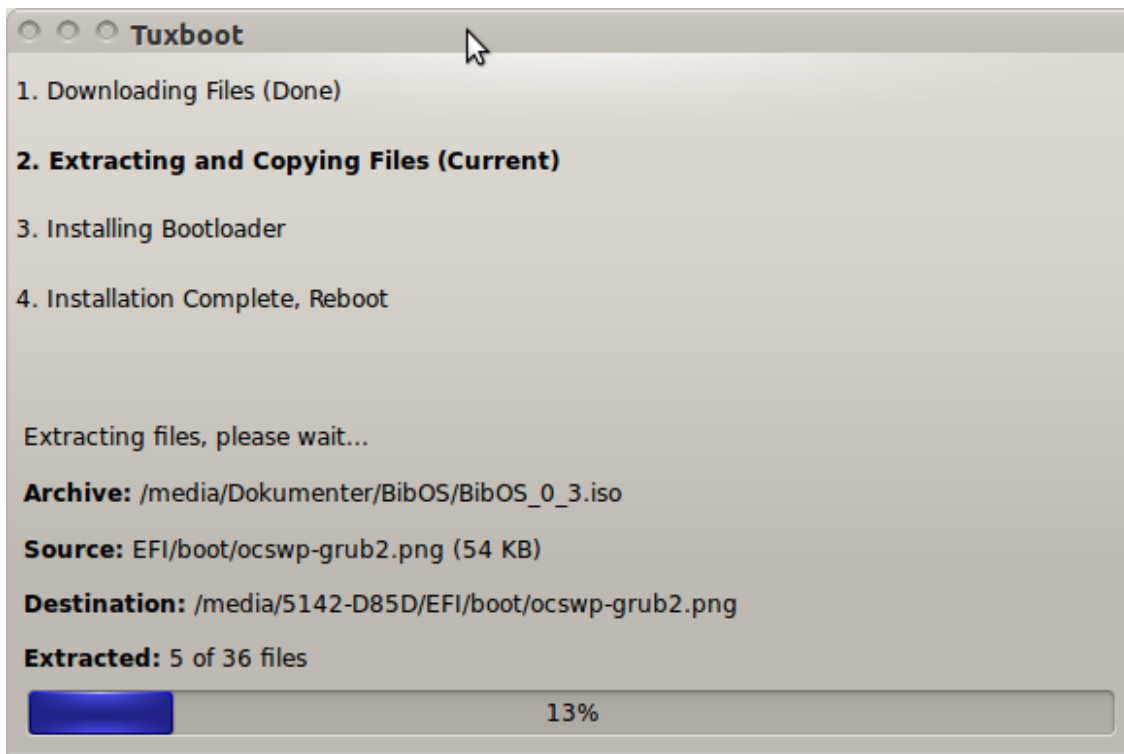
Først skal du lave en USB-stick, der indeholder bibOS. Hvis du allerede har en DVD/USB med bibOS, kan du springe videre til punkt 2 "Installation af bibOS fra USB/DVD".

1. Download og installer programmet tuxboot fra <http://tuxboot.org/>
2. Download et BibOS-iso fra <http://bibos-admin.magenta-aps.dk/archive/iso/>
3. Indsæt USB nøglen i computerens USB-port.
4. Start Tuxboot.

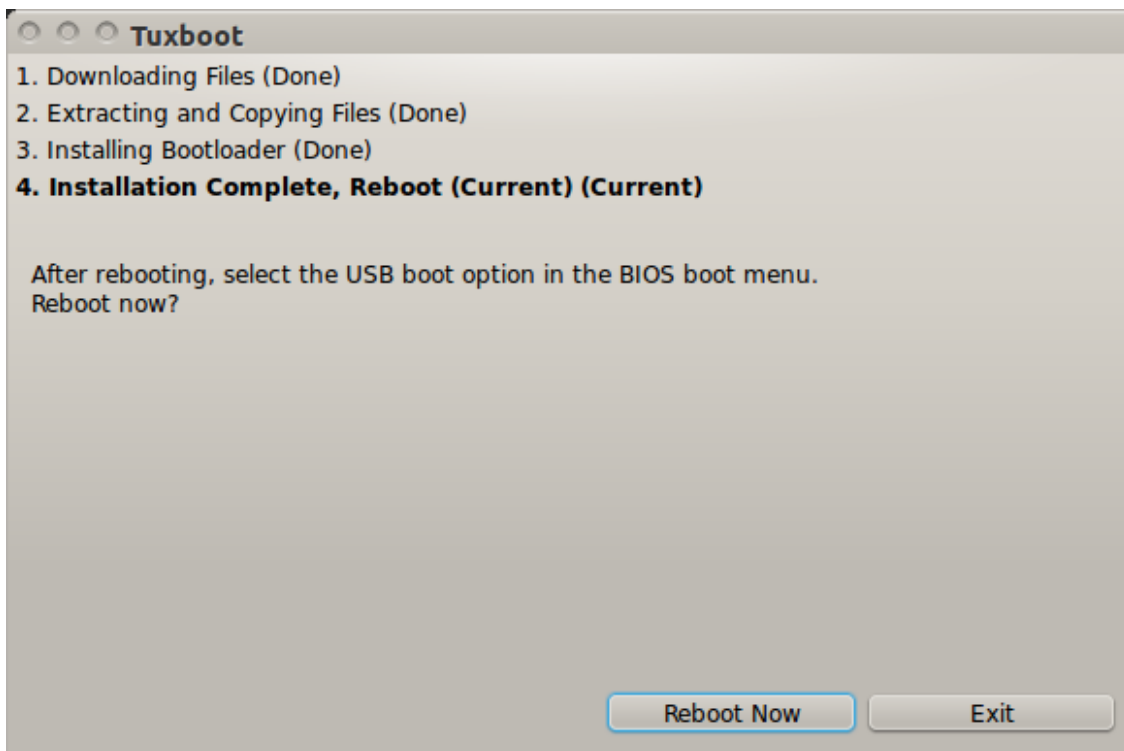

5. Vælg 'Pre Downloaded ISO'
6. Vælg den ISO-fil du har downloadet
7. Vælg hvilket "USB-Drive" (normalt er der kun det ene). Klik 'OK'
8. Accepter advarslen: 'Alle data på USB-nøglen vil blive slettet.'

Herefter ser du følgende skærbillede:

Installationen afsluttes.

9. Klik på 'Exit' og tag USB-nøglen ud (husk at benytte 'Sikker fjernelse af USB' på Windows eller 'Afmontere' hvis Linux).

Du har nu lavet en USB-stick, der kan installere bibOS/Ubuntu på en publikumspc. Du kan anvende USB-sticken til at installere systemet på så mange publikumspc'ere du har behov for. Du kan også altid geninstallere systemet på en eksisterende bibOS maskine hvis det skulle være nødvendigt.

2. Installation af bibOS (8 min)

Når du har en USB/DVD med et bibOS grundimage, er du klar til at installere bibOS på en maskine.

1. Indsæt USB/DVD i den maskine du ønsker at installere bibOS på.
2. Tænd maskinen og sørg for at maskinen booter op fra din USB/DVD.
3. Vælg "Installation fra lokal USB/DVD" og installationsprocessen vil herefter begynde
4. Hvis der er flere harddiske på maskinen, får du nu mulighed for at vælge installationsdisk. Harddisken du skal bruge vil typisk hedde /dev/sda'. Vælg harddisk og klik 'Enter'.
5. Vælg 'y' når du bliver spurgt om du vil slette alt eksisterende data på den valgte harddisk.
6. Kopiering af BibOS til harddisken kører nu færdig.
7. Fjern USB/DVD fra maskinen når den beder dig om det.
8. Herefter genstarter maskinen, og du skal nu i gang med opsætningen af bibOS installationen

3. Konfigurering af bibOS installation

Efter den indledende installation af bibOS fra USB/DVD genstartes computeren og den logger herefter automatisk ind som superbruger. Du kommer nu ind på superbrugerens skrivebord, hvor du kan se tre genveje:

- Genvejen "BibOS Admin"
- Genvejen "Færdiggør BibOS installation"
- Genvejen "Registrér i BibOS Admin"

Start af postinstall-script

1. Klik på ikonet, der hedder "Færdiggør BibOS installation". Dette igangsætter et script, som laver en afsluttende installation og konfiguration af maskinen.
2. Du bliver nu bedt om at indtaste superuser-passwordet i en dialogboks. På en helt frisk BibOS-installation er det "**BibOS2FTW**". Indtast dette og klik på "OK".
3. Der dukker nu et terminalvindue op og en dialogboks med information om, hvad der sker. Dette er et gennemgående træk i opsætningsprocessen (postinstall-scriptet): Tingene sker i teminalen, og af og til dukker der en dialog op, der fortæller dig, hvad der sker.

Printeropsætning

1. Første skridt er at konfigurere eventuelle printere.
2. Klik 'OK' til den dialogboks, der fortæller dig dette.
3. Herefter møder du en ny dialogboks, der giver dig mulighed for at konfigurere printerne. Når du er færdig med printerkonfigurationen skal du lukke dialogboksen.
4. Herefter dukker en ny dialogboks op, som gør opmærksom på, at du skal bruge en internet-forbindelse for at fortsætte. Hvis der er sat en BibOS-gateway op på dit netværk

og den er tilgængelig for din maskine, bør der uden videre være hul igennem. I modsat fald bør du nu checke din forbindelse i en browser og om nødvendigt logge på, så maskinen har adgang til at hente ting fra nettet. Når du er klar til at gå videre, kan du klikke på "OK".

Ekstra software

Når maskinen har adgang til internettet kan du gå videre med at installere ekstra software.

Flash og Microsoft fonts

1. En dialogboks vil nu spørge dig, om du ønsker at installere Flash og Microsoft fonts. Klik "Ja", hvis du har brug for at installere disse.
2. Installationen begynder nu i terminalvinduet. På et tidspunkt bliver du bedt om at acceptere licens-aftalen for Microsofts fonts. Tryk på <TAB> for at markere "OK" og tryk herefter på <ENTER>. Tryk på <TAB> igen for at sige "Ja" til aftalen og tryk dernæst på <ENTER>.
3. Installationen fortsætter og afsluttes herefter i terminalvinduet - det er, som det skal være.

Skype

1. En dialogboks vil nu spørge dig, om du ønsker at installere Skype. Klik "Ja", hvis du ønsker at installere Skype. Klik "Nej", hvis du ikke har brug for Skype og ønsker at springe dette punkt over.
BEMÆRK: Skype-installationen kan godt tage lang tid, især på 64 bit-maskiner.
2. Til sidst fortæller en dialogboks, at Skype er installeret. Klik "OK" til denne for at fortsætte.

Google Chrome

1. Du bliver nu spurgt, om du ønsker at installere Google Chrome. Klik "Ja", hvis du ønsker dette.
2. Herefter gennemføres installationen i terminalvinduet

Opdatering af opstartsprogram (GRUB)

Næste skridt er en opdatering af opstartsprogrammet, hvilket sikrer at maskinens harddisk registreres korrekt.

1. En dialogboks fortæller dig at systemet vil opdatere opstartsprogrammet. Klik "OK" til dette.
2. I terminalvinduet bliver du bedt om en "Kommandolinje til Linux". Skriv ikke noget her - tryk i stedet på <TAB> og herefter <ENTER>.
3. Du bliver nu præsenteret for et forslag til "standardkommandolinje i Linux". Slet "quiet splash" og tryk på <TAB> og herefter <ENTER>.
4. Herefter vil du se en dialogboks, der informerer om opsætning og opdatering af opstartslæseren (grub). Tryk <ENTER> for at acceptere dette.
5. Du bliver nu præsenteret for en liste af harddiske, hvor GRUB opstartslæseren kan installeres. Vælg altid din primære harddisk. Den hedder næsten altid /dev/sda. Vælg ikke en partition (som kan kendes på, at de slutter på et tal). Vælg altså for eksempel ikke /dev/sda1.

6. Brug piletasterne til at navigere og mellemrumstasten for at vælge. Når du har valgt (markeret med stjerne), tryk da på <TAB> for at markere "OK" og derefter på <ENTER>.

Opdatering af Ubuntu

Du bliver nu spurgt, om du ønsker at opgradere Ubuntu systemet og hente de nyeste sikkerhedsopdateringer. Dette er altid en god idé, men det er også muligt at gøre det senere, f.eks. via bibOS Adminsystemet. Klik "Ja" eller "Nej" afhængigt af, hvad du foretrækker. Hvis du klikker "Ja" installeres eventuelle opdateringer via terminalvinduet.

Tilmelding til bibOS admin-systemet

Næste skridt er at tilmelde maskinen til bibOS adminsystemet. For at kunne gøre dette, er det en forudsætning at du kan tilføje maskinen til et site (kommune) du på forhånd kender og ved er oprettet i bibOS Adminsystemet.

1. En dialogboks spørger, om du ønsker at tilslutte computeren til admin-systemet. Hvis du klikker "Nej" til det, kan du altid foretage tilslutningen senere ved hjælp af ikonet "Registrér i BibOS Admin" på superbrugerens skrivebord. Hvis du i stedet klikker "Ja", vil du herefter blive stillet en række spørgsmål i terminalvinduet.
2. Først bliver du bedt om at indtaste et nyt navn til din computer. Dette er vigtigt, for at du kan genkende den i admin-systemet. Giv den et unikt navn, der passer til din organisations sædvanlige navngivning for PC'er. Navnet bør udelukkende bestå af små bogstaver og bør ikke indeholde danske tegn eller mellemrum. Når du har indtastet navnet tryk da på <ENTER>
3. Terminalen vil nu udskrive tre linjer med teksten "sudo: kan ikke slå vært xxx op", hvor xxx er det navn, du har valgt til PC'en. Denne fejlmeddelelse kan du roligt se bort fra.
4. Du bliver nu bedt om at indtaste ID for dit site, f.eks. "aarhus". Dette kan du se i BibOS-admin-systemet, hvor det står i parantes efter navnet. Tryk <ENTER> efter indtastning af ID.
5. Du bliver nu bedt om at indtaste adressen på admin-systemet. Hvis du bruger Magentas BibOS-server, er adressen <https://bibos-admin.magenta-aps.dk> - og du kan blot nøjes med at trykke <ENTER>. Hvis du ønsker at forbinde til en anden server, skriv da serverens URL (komplet med "https://") og tryk <ENTER>.
6. Hvis alt går vel, vil terminalvinduet lukke ned, og ikonet "Færdiggør BibOS-installation" vil forsvinde fra skrivebordet.
7. Genstart computeren, og den vil nu være klar til brug.

Central styring via bibOS adminsystemet

Hvis du har tilmeldt din bibOS publikumspc til admin-systemet og ønsker at administrere og styre din bibOS publikumspc centralt fra, vil du først skulle aktivere maskinen via bibOS Administration. Du skal derfor sikre dig at du er oprettet som bruger i systemet og herefter kan du logge ind via <https://bibos-admin.magenta-aps.dk/>